

Portret van een exoot: de Donaubrasem

(Tekst: F. Spikmans; foto: J. Herder)

Door toegenomen handel in vissen, (on)bewuste uitzettingen, via ballastwater van schepen of het verbinden van rivierensystemen middels kanalen; van alle kanten komen er nieuwe soorten in Nederland terecht. In deze rubriek wordt telkens een portret gegeven van één van deze nieuwkomers. Ditmaal de Donaubrasem.

Orde: Karperachtigen (*Cypriniformes*)

Familie: Karpers (*Cyprinidae*)

Soort: Donaubrasem (*Ballerus sapa*)

Hoewel de Donaubrasem nauw verwant is aan de brasem (*Abramis brama*) en tot voor kort ook tot hetzelfde geslacht werd gerekend, is er een opvallend verschil in levenswijze tussen beide soorten. De Donaubrasem is namelijk een rheofiele soort van grote laagland rivieren. Voor zijn voortplanting is deze soort afhankelijk van grindbanken in sneller stromende delen van de rivier, waarboven de kleverige eieren worden afgezet. Een opvallend uiterlijk kenmerk van de Donaubrasem is de zeer lange anaalvin.

Tot het oorspronkelijke leefgebied behoren de rivieren die uitmonden in de Zwarte en Kaspische Zee en het Aralmeer, waaronder de Donau en Wolga. In zijn oorspronkelijke leefgebied is de Donaubrasem zeldzaam en wordt bedreigd door kanalisering en waterverontreiniging. In Tsjechië en Oostenrijk

sinds 2004 ook in de grote rivieren aangetroffen (Patberg *et al.* 2005), maar nooit in grote aantallen. Ook tijdens bemonsteringen met een zegen in de Waal is de Donaubrasem in 2007 slechts in lage dichtheden aangetroffen (Kranenbarg, 2007). Het is niet bekend of de Donaubrasem zich ook in Nederland voortplant. Het is nog onduidelijk welke invloed deze nieuwkomeling heeft op de inheemse visfauna. Gezien de lage dichtheden waarin de Donaubrasem hier nu voorkomt, is het de verwachting dat deze invloed vooralsnog beperkt zal blijven.

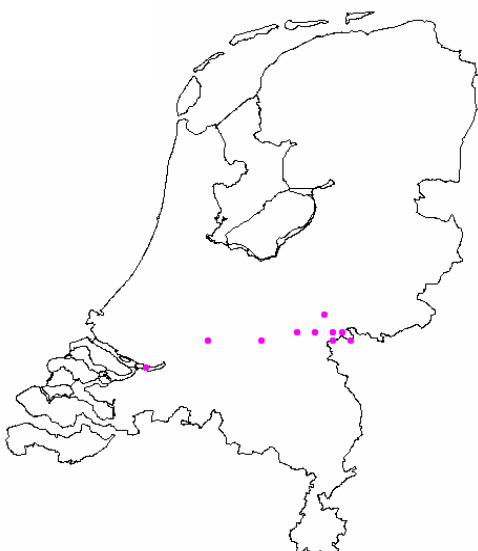
Literatuur

Freyhof, J., 2003. Immigration and potential impacts of invasive freshwater fishes in Germany. *Berichte des IGB* 17: 51-58.

Kranenbarg, J., 2007. Gelderse Visatlas: een ecologische zegen. Gelderse Vissers brengen vissoorten in kaart. Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Waterdienst. *Trends in Water*: 23.

Patberg, W., H.V. Winter, J.A.M. Wiegerinck & H.J. Westerink, 2005. Samenstelling van de visstand in de grote rivieren gedurende het winterhalfjaar 2004/2005. RIVO-rapport nummer C069/05. RIZA-nummer: BM05.10.

Donaubrasem

staat hij op de Rode Lijst. In de Rijn is de Donaubrasem voor het eerst in 1995 vastgesteld. Vermoedelijk is hij hier terecht gekomen door uitzetting ten behoeve van de sportvisserij (Freyhof, 2003). In Nederland wordt de Donaubrasem

Verspreiding van de Donaubrasem in Nederland. Data afkomstig van Gelderse vissers en Actieve vismonitoring grote rivieren